

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

29.10.2012 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

economymagazine.bg

✓ Индустрията буксува от кризата в Еврозоната и скъпия ток

<http://economymagazine.bg/news/12381/1/1/Industriyata-buksuva-ot-krizata-v-Evrozonata-i-skupiya-tok.html>

Кризата в Еврозоната, намаляващият темп на ръст на износа и шоково поскъпналият ток от 1 юли тази година доведоха до влошаване на деветмесечните резултати на едни от най-големите български износители, работещи в сферата на индустрията. За това говорят излизащите вече отчети и съобщения на публичните индустриални компании за приходите и печалбата им в периода януари-септември 2012 г.

От големите експортни дружества първо "Стара планина Холд" АД публикува консолидирани финансови резултати на най-значителните предприятия от портфейла на холдинга към 30 септември 2012 г. Последва и вътрешна информация до инвеститорите за реализираните деветмесечни продажби от "Монбат" АД и 100% дъщерното му дружество "Монбат Рисайклинг" ЕАД. В сезона на отчетите вече излизат и индивидуалните данни на част от индустриалните компании, от чиято продукция голяма част се изнася на външни пазари. Болшинството от резултатите говори за спад на продажбите, а от там и на печалбата на дружествата. Нещо повече - "Стара планина" очаква спадът в продажбите на холдинга и значимите предприятия да се задълбочава.

Според данните за деветте месеца на от началото на годината до края на септември консолидираните приходи на "Стара планина Холд" за деветмесечието са 126.03 млн. лв. - понижение от 12.2% на годишна база. Подобна тенденция се наблюдава и при едно от най-важните за "Стара планина" предприятия - казанлъшкото "М+С Хидравлик" АД. Компанията има 63.46 млн. лв. продажби за деветмесечието, което е със 7.3% по-малко от същия период на миналата година. Продажбите на "Хидравлични елементи и системи" АД (ХЕС) намаляват с 8.9% на годишна база и в края на септември са 28.11 млн. лв. Акумулаторният производител "Елхим-Искра" АД отчита приходи от 22.57 млн. лв. за деветмесечието, което е 19.7% спад на годишна база. При по-големия акумулаторен производител - "Монбат", консолидираните продажби заедно с тези на "Монбат Рисайклинг" са се понижали с 6% до 144 млн. лв. в края на септември тази година.

Всички тези компании разчитат изключително на външни пазари, за които е насочена голяма част от продукцията им. И най-вече на пазара в Европейския съюз. Дълговата криза, пълзяща в Европа, и свитото търсене в едни от най-големите икономики на Стария континент обаче водят и до понижаване на приходите на експортно ориентирани дружества. В интервю за economymagazine.bg изпълнителният директор на "Стара планина Холд" и председател на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) Васил Велев прогнозира, че ако компаниите успеят да повторят резултатите си от 2011 г., това ще е успех. По думите му основната причина е именно свиването на икономиката в Еврозоната. Индустриални компании като "Свилоса" АД също отчитат спад на приходите на индивидуална база в края на септември. Показателят на свищовското дружество се е понижил със 74% на годишна база до 1.05 млн. лв. На фона на излизащите отчети на публичните компании, севлиевското Емка АД е една от малкото приятни изненади. 75-годишният производител на кабели и проводници успява да увеличи продажбите си до 59.95 млн. лв., което е ръст от 4% спрямо деветмесечието на миналата година.

От 1 юли индустрията понесе нов удар. След свитите пазари и намаляващия темп на ръст на износа дойде и шоковото поскъпване на електроенергията. Този факт неминуемо води до повишаване на себестойността на продукцията, оттам на цената ѝ, от което идват и още по-ниски продажби. Ако искат да запазят пазарите и цените си, компаниите неминуемо ще трябва да свият маржовете на печалба. А положителните финансови резултати и сега не спират да намаляват.

Печалбата на "М+С Хидравлик" се е понижала с 14.9% до 10.55 млн. лв., а акумулаторните производители "Елхим" и "Монбат" отчитат съответно 30.4 и 27% по-нисък положителен финансов резултат спрямо януари-септември миналата година. „Свилоса“ дори е на загуба - 381 хил. лв. за деветмесечието на тази година спрямо 2.2 млн. лв. печалба за съпоставимия период на миналата година. "Емка" е приятно изключение и при показателя печалба. Компанията успява да увеличи резултата с 4.4% на годишна база до 4.04 млн. лв. в края на септември тази година.

Заради свитото търсене, резултат от дълговата криза в Еврозоната, компаниите-износители все повече се насочват към други пазари с едничката цел да компенсират поне малко спада на приходите, които получават от пазара в ЕС. А повишението на износа към страните извън ЕС вече е факт. Последните данни на Националния статистически институт (НСИ) показват именно това - 9.4% ръст на експорта за трети страни до 10.9 млрд. лв. за януари-август 2012 г. В същото време износет на пазарите в ЕС се свива с 2.2% на годишна база.

✓ **Инж. Иван Даскалов: Корабният бранш се бори да оцелее в кризата, до 2 г. ще тръгне нагоре**

<http://news.varna24.bg/390248.html>

Вижда ли се вече светлинка в тунела на тежката криза и какво прави Българската национална асоциация по корабостроене и кораборемонт (БНАКК) за по-бързото ѝ преодоляване в бранша? Какви са очакванията от предстоящото шесто заседание на Постоянната българо-руска работна група в областта на корабостроенето, кораборемонта, морския и речния транспорт към Междуправителствената руско-българска комисия за търговско икономическо и научно-техническо сътрудничество? Припомняме, че петото заседание се проведе през юни т.г. във Варна. Отговор на тези въпроси търсим в разговор с инж. Иван Даскалов, председател на УС на Българската национална асоциация по корабостроене и кораборемонт, изпълнителен директор на "Корабно машиностроене" АД.

- Има ли вече резултати от дейността на асоциацията, която беше учредена през 2009 г.?

- С учредяването на асоциацията, което стана в края на май 2009 г., си поставихме няколко основни цели. Едната от тях е да се направи възможното за възстановяване на сътрудничеството с Руската федерация в областта на корабостроенето и кораборемонта. Ако се върнем 20 г. назад, то бе на високо ниво и трите корабостроителници във Варна, Русе и Бургас произвеждаха всяка година определен брой кораби за Русия (в рамките на двадесетина години общо 137 кораба). Другата цел бе да станем равноправен член на Общността на асоциациите на европейските корабостроителни и кораборемонтни заводи (CESA). Тя беше изпълнена още в началото с учредяването на асоциацията ни. Това стана през месец май 2009 г.

- А как върви възстановяването на сътрудничеството с Русия?

- В края на 2009 г. в рамките на 13-ата българо-руска комисия за икономическо и научно техническо сътрудничество, състояла се в София, направихме среща на ниво корабостроене и кораборемонт на нашата асоциация с членове на Руската федерация. Тя завърши с протокол, който влезе в рамките на общия протокол между министрите на икономиката, енергетиката и туризма на Р България и на промишлеността на Руската федерация. И на негова база със заповеди на двете министерства бяха създадени постоянни работни групи от двете страни. От руска страна влязоха няколко души, които са фактори в Санкт Петербург и Москва, а от българска - основно членове от нашата асоциация и от МИЕТ. От края на 2009 г. досега проведохме 5 заседания на постоянните работни групи, като последното беше през юни във Варна. На него направихме анализ на свършеното през изминалите години. След това обсъдихме номенклатурата на корабното оборудване, което се произвежда в българските заводи. Идеята е то да се представи в подробен вид на руските шипингови компании, а също и техните корабостроителници, които биха се заинтересували от него. На следващо място бяха представени възможностите на нашето корабостроене и в частност строителството на железобетонни корпуси, в което имаме традиции. В Москва, Санкт Петербург и на други места има нужда от такива съоръжения. Онези железобетонни работилници, които "Корабно машиностроене" АД произвеждаше за Русия дълги години, не са актуални в момента, но имаме редица нови идейни и дори идейно-технически проекти за съвременни ЖБ съоръжения като плаващи паркинги, болници, хотели, училища. Сега във връзка с предстоящите олимпийски игри в Сочи се проявява интерес. Имаме запитвания за евентуално построяване на плаващ триетажен хотел (общезитие), тъй като капацитетът на хотелската им база е недостатъчен и част от него може да се поеме от такова съоръжение, което е мобилно и след това може да се провлочи на друго място. От нас се иска оферта и в момента работим по нея. По време на 5-ото заседание обсъдихме и техническите разработки на Центъра по технологии в корабостроенето и кораборемонта. Това е голямо обединение в Санкт Петербург, неговият генерален директор е председател на постоянната работна група от руска страна. Тези разработки, които центърът може да предложи като технологии и технически решения, могат да бъдат използвани в бъдеще при евентуалното развитие на българските мощности.

- Очакват ли да се включите с поръчки в мащабната руска програма на обновяване на техния флот?

- Това беше другият въпрос, който разгледахме на петото заседание във Варна. Обсъдихме сътрудничеството в областта на проектирането на корабите като цяло и в частност на риболовните съдове и съдове със специално предназначение. Очакваме това сътрудничество да доведе до ясно изчистване на въпроса към кои типове кораби бихме се насочили при проектирането с оглед нуждите на Руската федерация от обновяване на флота им. Известна е мащабната федеративна програма до 2020 г. за строителство на 1450 кораба. И ние неслучайно се насочихме в тази посока на възстановяване на сътрудничеството, тъй като можем да се вмести с нашите възможности в корабостроенето. Например те имат огромна нужда от различни типове риболовни кораби - малки, средни, големи хладилни, кораби майки и др. А също - и от съдове със специално предназначение. Има интересни научноизследователски кораби, които също са по възможностите на българските заводи. Обсъдихме кои от тях можем да разработим и от там нататък да се мисли за следваща стъпка възлагане. На следващо място обсъдихме участието на нашите заводи в международните конкурси, които обявяват и ще обявяват руските шипингови компании при строителството на кораби. В тази посока идеята е нашите партньори от постоянната работна група подробно да запознаят с възможностите на българските корабостроителни, кораборемонтни заводи, както и за корабно оборудване, възложителите от руската страна, а това са: федералното агентство по морски и речен транспорт, федералното агентство по рибарство, както и Министерството на промишлеността на Русия. Тоест, запознавайки ги, да имаме по-тясна комуникация при положение, че бъдат обявени международни конкурси, за да знаем къде бихме имали по-големи шансове да спечелим някои от тях. Обсъдихме и сътрудничеството между българските и руските университети и научноизследователски институти, обmena на студенти.

- Колко станаха членовете на БНАКК?

- При учредяването на асоциацията бяхме 22 члена а сега сме 37. Фирмите са разделени в три основни групи. Първата - корабостроителни и кораборемонтни заводи, втората - заводи за корабно оборудване, както и предприятия в сферата на производството, монтажа и комплексно оборудване, включително електрооборудване - пултове, табла електротехника и електроинсталации и третата - проектански организации, научноизследователски институти, висши учебни заведения, класификационни организации.

- На какво се дължи това близо двойно нарастване?

- Първо, за сравнително краткия си живот асоциацията вече е добре позната в МТ, МИЕТ. Поддържахме непрекъснат контакт с тях и особено с МИЕТ. Една от основните ни задачи, от която не сме се отказали, е да се опитаме да убедим държавата в необходимостта от гаранционен фонд, който като абсолютна сума не е висок, но ще даде сигурност на инвеститорите, които биха поръчали строителството на кораби у нас. По този начин ще възстановим донякъде негативните последици от световната криза и рецесията в бранша, които резонират в предприятията ни. Това, че работата на асоциацията тръгна с активен диалог, накара доста фирми да видят своя интерес в нея. Ето, станавме член на СЕСА, тръгна съвместното сътрудничество с Русия, макар и с темпове, които още далеч не ни удовлетворяват, но за ускоряването им е нужна политическата подкрепа на държавата, за да можем да правим реален бизнес от взаимен интерес. Така или иначе членовете ни се увеличават, което става веднъж годишно на общо събрание. Тук обаче искам да вмъкна, че ние не искаме да станем масова организация. В асоциацията членуват само тези, които реално работят в бранша. В този смисъл сигурно след година ще приемем още нови членове, някои от сегашните ще отпаднат, което е нормално.

- Докъде стигна диалогът за създаването на гаранционния фонд?

- В началото диалогът беше активен, проведохме няколко срещи в МИЕТ, с Българската банка за развитие, която е с мажоритарно държавно участие, и идеята е фондът да се създаде чрез нея. Нещата бяха замразени, когато въпросът стигна до Министерството на финансите. Но както вече казах, ние няма да се откажем от тази идея.

- Какво представлява гаранционният фонд?

- С него ще гарантираме част от разликите по лихвите на кредитите. Схемата, която сме представили в МИЕТ, е работеща. Тя е подкрепена от практиките в ЕС. Тук не говорим за някакво държавно субсидиране, което по никакъв начин не се ползва в общността. Става дума за няколко милиона евро, които няма да бъдат изразходвани, а ще образуват гаранционния фонд в ББР, разпределен в две пера - едното от 1,2 млн. евро, другото - от 3 - 4 млн. евро. Вярно, дойде кризата, дръпнаха се инвеститорите, банките до голяма степен спряха да дават пари на корабостроителите и сега сме в затишие. Но така или иначе до 2 г. се очаква кризата в бранша да мине и пак ще има поръчки на кораби. Важното е сега да се съхранят активите на нашите основни заводи. Ще продължим диалога с МИЕТ за създаване на фонда, наскоро, когато се обсъждаше проектобюджетът за 2013 г. чрез Асоциацията на индустриалния капитал, в която членуваме, внесохме писмо с предложение да се предвидят 3 - 4 млн. за новия фонд.

- Какви са очакванията за предстоящото шесто заседание на постоянните работни групи на българо-руската комисия?

- На петото заседание беше решено следващото да се проведе в Санкт Петербург през октомври или ноември т.г. Малко след заседанието на наше питане от МИЕТ ни отговориха, че следващото заседание на Българо-руската комисия за икономическо и научно-техническо сътрудничество ще се проведе през ноември-декември у нас. Руснаците приеха то да съвпадне и с нашето заседание по време и място. После обаче се оказа, че събирането на комисията се отлага за март 2013 г. Така че предстои да вземем решение за точната дата. А що се отнася до въпроса за очакванията, отговорът не е лесен. Защото след всяка среща имаме определени очаквания, обменяме документация, правим презентация на възможностите си, след което идва период на затишие, което има своето обяснение. Трябва да е ясно, че ние не сме търговско дружество, което сключва договори, целта ни е само да сближим позициите, за да се стигне до практически резултати в бизнеса. Така че ще бъда скромни - очаквам вече да има първи стъпки към конкретни поръчки на корабно оборудване - Важното е да убедим руската страна, че могат да разчитат на нашите мощности. Следващата стъпка е свързана с интереса към плаващите ЖБ съоръжения, която може да се окаже и на първо място. Основната ни цел е да успеем да стигнем до договор за строителство на кораби.

- Какви са очакванията на бранша за края на кризата?

- Доскоро всички прогнози бяха, че международната криза ще започне да минава през 2013 г. Тази пролет обаче срокът бе удължен за средата на 2014 или 2015 г. Като председател на асоциацията съм съдържан оптимист. Смятам, че това ще стане постепенно. И сега има някои симптоми в разчупване на стагнацията при поръчките за кораборемонт. Ако се задържи като тенденция, ще кажем, че кораборемонтът постепенно тръгва. Убеден съм, че заедно ще се съхраним и след година-две, ако според прогнозите бизнесът в бранша тръгне в правилната посока, ще посрещнем новите договори със запазени активи. Тогава вече ще говорим предимно за нови кадри и инвестиции.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал](#)

✓ **Изненада - нова такса**

http://www.capital.bg/biznes/kompanii/2012/10/26/1933692_iznenada_-_nova_taksa/

И най-добрият пример за улеснение на бизнеса явно лесно може да бъде зацапан. Преходът от мудния съд към електронния Търговски регистър се случи трудно, но вече пет години фирмите му се радват. Вярно, че проблеми е имало - с опашки, сървъри и т.н., но спънките са били все от техническо естество. Сега една мъничка промяна в стила на работа на служителите на регистъра е на път да загуби стотици часове и милиони левове на десетки хиляди фирми. И то без да

има никаква нужда от "нововъведението".

Съвсем изненадващо от няколко седмици служителите на Агенцията по вписванията са започнали да изискват дружествата с чуждестранни собственици да представят облепени със скъпи таксови марки преведени документи от фирмите майки. Най-проблемно е, че ведомството въобще не е уведомило клиентите за смяната на практиката си. Новото изискване всъщност отдавна стои като творческа опция в законодателството. Единственият му смисъл е да удостовери, че използваната от компанията преводаческата агенция фигурира в списъците на Министерството на външните работи. Така, вместо двете ведомства да си разменят данни служебно, изведнъж се тръгва по бюрократичния път всички фирми с чуждо участие да извършват ненужни движения и разходи за едни таксови марки.

Нова таксичка

Представител на адвокатска кантора с десетки чужди клиенти разказва, че пет години е правил вписвания без марки и без проблеми. Преди седмици обаче такъв възниква - получава първи отказ от агенцията с мотив липса на въпросния "щемпел". Няколко разговора с колеги адвокати показват, че новото "изискване" е усетено от всички.

Всъщност най-видим става проблемът около годишните финансови отчети. Те се подават в средата на годината (когато таксовите марки съвсем не са били търсени от служителите по вписванията). По традиция обаче внесените стотици хиляди документи се обработват с месеци, ако не и година. Сега идва и абсурдът - нищо че отчетите са внесени преди практиката с щемпелите, агенцията вижда препятствие пред вписването на документа. Така дружествата трябва да извървят целия път по взимане на актуално състояние на чуждия търговец и облепването му с марки. Или да обжалват. Все времеемки и ненужни движения.

В зоната за бюрокрацията

Сблъсъкът на позиции между фирмите и институцията е задочен. От едно от първите заведени дела по казуса става ясно, че Агенцията по вписванията изтъква, че преводът на удостоверението за регистрация на чуждия собственик на капитала няма заверка от Министерството на външните работи. Аргументът на дружеството пък е, че досега подобна заверка не е била изисквана, а и не е нужна, защото фирмата работи с агенции, които така или иначе имат договори с външно министерство за извършване на официални преводи.

Попитани през седмицата, от Агенцията по вписванията заявиха, че преводите трябва да преминават задължително през сектор "Заверки и легализации" в МВНР. Документът трябва да е придружен със залепени държавни таксови марки, чрез които се заплаща "услугата". А в зависимост от времето на изпълнение тя бива експресна, бърза и обикновена - съответно 30, 22.50 и 15 лв. Тоест изискването хем забавя, хем носи нови разходи за фирмите. Друга тема е, че услугата по проверка дали едно име фигурира в списък на преводачески агенции няма как да струва 30 лв., а уж по закон таксата трябва просто да покрива административния разход.

"Няма как да знаем без щемпел от Министерство на външните работи дали тази преводаческа агенция е активна в съответния ден", заяви изпълнителният директор на Агенцията по вписванията Юлиан Митев.

Сякаш в потвърждение на това министерството заяви, че списъкът с преводачески агенции, които имат договор с ведомството, е динамичен и се променя постоянно. Като малко успокоение от Външно заявиха, че проверката и продажбата на марка не отнема много време и разполагат с нужния ресурс в случай на допълнително натоварване заради повечето документи за легализация. А "новият" прилив, както вече споменахме, ще е от порядъка на десетки хиляди документи годишно, ако Агенцията по вписванията не преосмисли изискването си.

Обяснението за динамичния списък обаче издиша. Много по-лесно е сайтът на министерството да бъде обновяван постоянно, а ако трябва, и един служител на министерство да отделя по няколко минутки да изпраща актуалния списък с преводачески агенции. В замяна се подхожда по начин, който ангажира десетки хора от фирмите да се редят на опашки, и още неизвестен брой чиновници, които да лепят марки. А и време на служителите на Търговския регистър, които да обработват по няколко пъти едни и същи документи заради липсата на въпросните щемпели.

Оправданието на агенцията

От Агенцията по вписванията заявиха, че изискването не е ново. Те се позовават на отдавна съществуващи текстове от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, който обаче просто казва, че външно министерство контролира преводите и агенциите. Няма нито дума за таксови марки. Адвокати коментираха, че Агенцията по вписванията е проявила творчество при четено на регулацията. Представители на фирми с чуждестранно участие заявиха, че в законодателството никъде не се упоменава поставянето на щемпел, а изискването е сключилите съответни договори с външно министерство да извършват преводите на "специални бланки или официално оформени фирмени знаци".

Следвайки логиката си, че няма нищо ново, от агенцията допълват, че за това не се е налага и информационна кампания. Нищо че пет години не са имали такова изискване и практиката се налага в момента. Компаниите може да бъдат уведомени поне през сайта на Агенцията по вписванията, че вече са нужни щемпели.

Изпълнителният директор на агенцията Юлиан Митев все пак признава с половин уста, че нещо наскоро се е променило. Той намекна, че затягането на правилата може би е било наложено заради външни фактори. "Имаше два-три случая, в които наши служители даваха обяснения в съответните органи", призна Митев, без да дава повече подробности. "След тези случаи длъжностните лица в агенцията явно са решили документите да имат щемпел от външно министерство. Не мога да им забраня, при условие че такива са изискванията", заяви Митев.

Малко математика

Новата таксичка всъщност ще донесе милиони приходи на бюджета. От финансовото министерство обясниха, че не знаят за подобна мярка и че не е заложено някакво особено повишение на приходите от държавни таксови марки. Въпреки че не са въведени по фискални причини, приходите от щемпелите отиват точно в бюджета. И ако Агенцията по вписванията не отмени изискването, то тепърва ще започне да носи солидни приходи.

Точният паричен ефект от марката може да се изчисли трудно. В България са регистрирани малко под половин милион фирми (без едноличните търговци). Няма данни колко точно са дружествата с чуждестранно участие. От Агенция по вписванията обявиха, че системата им не може да извърши подобна проверка заради различните видове фирми, холдингови структури и офшорни компании. "Опитаха се колегите и излязоха данни, които надали са верни", заяви Митев. НСИ също не разполага с подобна статистика.

Но дори и консервативно да приемем, че 10% от дружествата са с чужд собственик (макар изчисления на консултантски компании да показват 20%), и те трябва два пъти годишно да закупят марки, т.е. да направят разход от около 50 лв., то при всяко положение говорим за нова тежест за бизнеса от около 5 млн. лв. Това без да калкулираме загубеното време около облепянето с марки.

Мисъл за промяна

Дотук стана ясно, че тихомълком въведеното изискване спокойно може да не съществува, а проверката да се прави между самите ведомства. Малка надежда за промяна вдъхва Юлиан Митев. Той заяви пред "Капитал", че вече се водят разговори с външно министерство. В момента тази информация така или иначе е общодостъпна на официалната интернет страница на МВНР, макар списъкът с фирмите да е от 11.09.2012 г. В него има 1211 агенции. Нищо не пречи да се актуализира често, а агенциите да носят отговорност, ако превеждат документи, без да са в списъка на външно министерство.

И така новата бюрокрация, въведена без разгласяване, може лесно да бъде премахната. Без дори хиляди фирми да са разбрали за предстоящото неудобство. Така действието ще е в унисон с деклариранията, но рядко случващата се заявка за намаляване на административната тежест върху бизнеса.

Още един проблем за фирмите

Покрай бавната обработка на фирмените отчети и новото изискване за марки излезе най-вече и още една слаба зона на регистъра. Това са дадените кратки срокове за отстраняване на нередности при подадени документи. От началото на годината служителите дават указания, с които да се намалят случаите на отказани вписвания. Компаниите имат три дни да отстранят грешката или непълнотата, но срокът не тече от момента на издаване на указанието, а от подаване на документите. Тоест длъжностното лице може да се произнесе и на втория ден, което означава, че фирмите ще имат един ден за отстраняване на грешките си. Ако не - трябва да подадат наново документи, което пък означава и да платят наново съответната такса.

От Агенцията по вписванията заявиха, че в подготовения от Министерството на правосъдието законопроект е било предвидено сроковете да текат от издаване на указанието, но по неизвестни причини актът е бил гласуван в парламента в сегашния си вид в началото на 2012 г.

Другото несъвършенство е, че срокът е кратък и дружествата не се уведомяват за указанието. При класическите вписвания драмата е малка, защото се обработват бързо и е лесно да се следи сайтът на регистъра. Но при финансовите отчети например, които се обработват месеци наред, изненадата е пълна и срокът изтича, без някой да е предполагал за указанието. А толкова лесно може Агенцията по вписванията да праща имейл или sms, че има указание.

✓ Данъкът върху финансовите трансакции ще оскъпи набирането на капитал

http://www.capital.bg/biznes/finansii/2012/10/26/1933655_danukut_vurhu_finansovite_tranzakcii_shte_oskupi/

Г-н Бул, през последните няколко години в Европа бяха въведени съществени нови регулации, чието осъвременяване беше ускорено от кризата. Ако погледнем например директивата за пазарите на финансови инструменти (MiFID), която трябваше да създаде едновременно повече конкуренция и прозрачност, как бихте описали ефекта ѝ върху индустрията? Как например промени тя ролята на т.нар. тъмни извори на ликвидност (dark pools of liquidity)?

През 2007 г. целите на MiFID наистина бяха да увеличи конкуренцията и прозрачността на капиталовите пазари, като премести извънборсовите сделки (т.нар. търговия на гише – over-the-counter, OTC) към по-организирани и съответно по-прозрачни платформи за търговия, каквито са многостранните системи за търговия (Multilateral trading facility, MTF). Опитът ни показва, че конкуренцията действително се увеличи, но за сметка на прозрачността. Тя намалва значително заради по-голямата фрагментация на пазарите. Въвеждането на многостранните системи за търговия не само не намали извънборсовата търговия – и това се наблюдава в цяла Европа, от фондовите борси до по-малко регулираните MTF, ами дори я увеличи още повече. MTF печелят от регулираните пазари (т.нар. пътуване гратис, при което се купуват акции или други ценни книжа, без реално купувачът да притежава необходимия капитал, с който да покрие търговията) по отношение на надзора на финансовите инструменти, които се търгуват на регулираните пазари. Какво имам предвид - сделките на регулиран пазар се следят зорко от регулаторите и при най-малките отклонения биват проверявани, докато това не е точно така на MTF платформите. Не само ние обаче, а и самите компании на борсата гледат критично на тази тенденция, която фаворизира MTF – това отклонява ликвидността и прави търгуваните обеми само отчасти видими, което създава впечатлението за наличие на още по-малко ликвидност от реално съществуващата. А по-малкото ликвидност отблъсква инвеститорите. Освен това само големите институционални инвеститори имат достъп до търговия на MTF, докато за индивидуалните клиенти тази възможност не съществува. Така че търговията на тези платформи нанася щети не само на листнатите компании, но и на целия капиталов пазар.

Кризите – и финансовата, и дълговата – повдигнаха допълнително въпроси за "наглите" инвеститори, продаващи на късо, и за "лошите" играчи, използващи т.нар. скоростна търговия (high frequency trading, HFT), както ги възприема широката публика. Сега ЕС обмисля регулиране на тези области например чрез искането на разрешение за продажба на късо или регулирането на висококачествената търговия. Как смятате, че ще се отразят те на капиталовия пазар?

Според различни проучвания, търговията чрез различни алгоритми съставлява 70% от търговията с акции в САЩ, а в Европа делът ѝ е 40%. На Виенската фондова борса около 18% от търгуваните обеми се сключват чрез такава

Финансовият министър Симеон Дянков разкритикува остро финансовите министри на ЕС и Международния валутен фонд (МВФ), че не са се справили подобаващо с управлението на финансовата кризата.

В интервю за австрийския вестник "Куриер" Дянков посочва, че са били допуснати много грешки, като решаваща е била 2010 година, когато МВФ и ЕС не са поставили никакви ограничителни условия при първия помощен пакет за Гърция. Според него управлението на кризата е било "ужасно".

"Това задълбочи и удължи кризата. През юли 2009 г. присъствах за първи път на среща на финансовите министри, където беше заявено, че ще се видим през октомври. Аз работех в Световната банка и отговарях за управлението на кризата. Министрите от ЕС трябваше да се срещат всяка седмица. По време на криза не може да се излиза в отпуска. ЕС се нуждае от много по-бързи решения. Дълговата спирачка също дойде твърде късно", казва Дянков в интервюто.

Той коментира още, че България не приема по-нататъшната финансова помощ за Гърция. По думите му, "правителството на Гърция не прави достатъчно реформи за подобряване на ситуацията. Трябва да се прави повече, това звучи трудно. От 2008 г. Гърция е в рецесия, доходите на населението са спаднали с около една трета. Не става така - Европа и МВФ само да дават и да дават, а да няма резултат".

Българският финансов министър подкрепя оръяване на гръцкия дълг в края на 2012 г. или 2013 г. "Това определено е необходимо, тъй като Гърция никога няма да може да плати дълговете си. Ако правителството не предприеме структурни реформи, то не бива повече да бъде финансирано. Това означава излизане от еврозоната. Така гръцката икономика ще успее да се възстанови по-бързо и по-добре", смята Дянков.

Относно присъединяването на България към банковия съюз в Европа Симеон Дянков посочва, че ние сме "за", но имаме някои условия: да сме равноправно представени в контролния орган, който е включен към ЕЦБ, както останалите държави-членки. Искаме и да имаме своето място и глас в него. „Всичко друго би било дискриминиращо. Ако това не се случи, у нас няма да има банков надзор от ЕС“, категоричен е нашият финансист №1.

Изчакването на България за присъединяване към еврозоната Симеон Дянков обяснява с това, че „ще видим как ще се развие фискалният съюз. Ние сме против плановете на Франция за хармонизиране на данъците. Нашият плосък данък от 10% стимулира инвестициите. Ще имаме нужда от тази данъчна ставка още поне 10-15 години. Ние държим на нашата данъчна система като условие за фискалния съюз.“ Дянков същевременно добавя, че в бюджетните ни закони има дългова спирачка, която позволява бюджетен дефицит до 2% и дългова тежест до 40% от БВП (критериите от Маастрихт изискват стойности на показателите съответно до 3% и до 60%).

На въпроса дали иска да наследи поста на премиера Бойко Борисов след евентуално спечелване на изборите през 2013 г., Дянков заявява: "Не, г-н Борисов е много добър премиер. Въпреки железните мерки за икономии правителството се ползва с голямо одобрение сред избирателите".

[Вестник Капитал daily](http://www.capital.bg/biznes/2012/10/28/1934588_skromen_rastej/?ref=novo24)

✓ Скромнен растеж

http://www.capital.bg/biznes/2012/10/28/1934588_skromen_rastej/?ref=novo24

Българската икономика ще расте и през 2013 г. – това сочат прогнозите на правителството и няколко международни финансови институции, които станаха известни в последните седмици. Условието е да няма задълбочаване на дълговата криза в еврозоната и рецесия, която да засегне износа и заетостта в източноевропейските държави. По-черният развой обаче не е сред основните сценарии на нито една от институциите.

С малко, но нагоре

Ключовите прогнози засега изглеждат близки и всички чертаят скромнен ръст. Министерството на финансите очаква икономически растеж от 1.9% догодина. Българска народна банка прогнозира той да е между 1.5 и 1.7%, Европейската банка за възстановяване и развитие също (ЕБВР) залага растежът да бъде 1.7%, а прогнозата на Международния валутен фонд (МВФ) е за увеличение на brutния вътрешен продукт с 1.5%.

Показателят обаче не е повод за спокойствие и гордост, защото България ще се развива по-бавно в сравнение със средния темп на източноевропейските икономики. Според МВФ икономическия растеж за региона ни ще бъде 2.6% догодина, а според ЕБВР - 3.2%.

По един също важен икономически индикатор – пазарът на труда, също не се очаква раздвижване, като българското правителство и Международния валутен фонд залагат догодина официалната безработица да остане висока – над 12%.

Добрите сигнали

В частта за България в най-новия анализ на ЕБВР, икономистите на институцията изтъкват няколко положителни факта. Първият е, че за разлика от други държави в региона банковото кредитиране в страната отбелязва известно увеличение. Това означава, че финансовият сектор вижда възможности за кредитиране на фирми с перспективи за разширяване на активността и дългосрочни инвестиции.

Другите похвали са насочени по адрес на финансовото министерство, което поддържа благоразумна финансова политика и значителен по размер фискален резерв. "България има значителни фискални и монетарни буфери, които да помогнат на държавата да издържи евентуален шок", коментира в доклада си ЕБВР.

Вносен страх

Като малка и отворена икономика обаче България ще продължи да е зависима от състоянието на основните й партньори. Затова и рецесията в еврозоната вече влияе негативно на страната ни, като свива търсенето за български износни стоки и по този начин ограничава производството на експортно ориентирани компании.

От ЕБВР посочват също, че през миналата година източноевропейските икономики са страдали от значителното изтичане на капитали под формата на плащания от местните банки към западноевропейските им централи. Това са средства, които в противен случай биха поддържали по-висока ликвидност в източноевропейските банки и да ги мотивират да отпускат кредити за реалната икономика. Според ЕБВР процесът по намаляване на задлъжнялостта се отразява положително на икономиките от региона, но се дължи на интервенциите от Европейската централна банка, която в началото на годината предложи близо един трилион евро за банките под формата на евтини рефинансиращи кредити. "Трансграничният deleverage на банките (изтеглянето на бизнес от страна на западните банки от региона - бел. авт.) бе силен през втората половина на 2011 г. и продължи в началото на тази, макар и при много по-бавни темпове. Той се ограничи в резултат на масивните операции на ЕЦБ. След като ефектът им се изчерпа, последва ново ускоряване през второто тримесечие на тази година", се казва в доклада.

Така или иначе от няколко години местните финансови институции разчитат все повече на депозити от населението и фирмите като ресурс за ново кредитиране. Причината е, че нямат достъп до евтино рефинансиране от западноевропейските централи.

Черният сценарий

Всички прогнози се базират на допускането, че дълговата криза в еврозоната ще намери своето разрешение.

"Бъдещо влошаване на кризата в еврозоната е най-големият риск за финансовата стабилност в глобален мащаб, но нарастващите дисбаланси в останалите региони също бъдат загриженост." Този коментар е от последния доклад на МВФ за финансовата стабилност в глобален мащаб и показва, че ако нещо лошо се случи в еврозоната, ще бъде засегнат целия свят. И макар да не се говори открито за мащабите на този проблем, рискът да настъпи се споменава.

Макроикономистът Петър Чобанов посочи два сценария за негативно развитие на дълговата криза. Първият включва рецесия до един процент в еврозоната, но без трусове за финансовата ѝ система. Ако това се случи според него в България икономическият растеж ще бъде нулев. Бюджетът обаче ще се изпълни, защото високите цени на горивата ще благоприятстват събираемостта на ДДС. Той обаче се въздържа да прогнозира мащабите от случването на най-черния сценарий – по-дълбока европейска рецесия и финансова нестабилност.

За разлика от него Българската народна банка допуска рискове за бюджет 2013 дори и при положителен икономически растеж. В свое изказване подуправителят Калин Христов предупреди, че потреблението и вносът може да не се развият, както очаква правителството, и в резултат приходите от ДДС при облагане на крайните сделки и вноса да се окажат под очакваното. Успоредно с това той препоръча държавата да увеличи фискалния резерв и той да бъде основният източник за финансиране на извънредни дефицити, а не финансовият пазар, на който условията може да не са толкова благоприятни, както при тазгодишната емисия за 950 млн. евро.

Консервативна прогноза направи и Десислава Николова, старши икономист в Института за пазарна икономика. Тя заяви, че шансът през тази година българската икономика да нарасне с повече от един процент е нищожен. За 2013 г. пък прогнозира развитието на българската икономика да е в пряка корелация с европейската. Това означава, че ако еврозоната остане в минимална рецесия и икономически спад до един процент, в България растежът ще е най-много един процент.

Рискът е, ако в еврозоната настъпят неконтролирани събития, най-вече във финансовите системи на проблемни държави от групата на Гърция, Португалия, Испания, Италия и Ирландия. Ако това се случи, брутният продукт на България също ще се свие, смята Николова.

Но тук идва и позитивизмът. "Вече има съгласие в Европейския съвет да се създаде банков съюз. Той ще започне с банките на държавите с финансови затруднения, и след това ще се разрасте като обединение за всички банки на ЕС. Затова смятам, че няма да има неконтролируеми събития, и в случай на нужда проблемите ще се решават бързо, а няма да се пренасят към други страни", коментира Десислава Николова.

Или ако обобщим - при стабилна Европа българската икономика ще порасне с малко. Но още липсва силен двигател за ускорен растеж.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Министри се карат за парите на възрастните

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2012-10-27&article=429168>

Пенсиите вдигнаха градуса в парламента. От опозицията за пореден път обвиниха управляващите, че вече три години потъпкват закона, като не увеличават доходите на пенсионерите от 1 юли.

Социалистите настояха правителството да индексира всички пенсии с 12,6%, считано от 1 януари догодина, както и да осъвремени всички пенсии от 1 юли 2013-а - с 50% от индекса на потребителските цени и 50% от ръста на работната заплата за последната календарна година. Предложението отправи бившият социален министър Емилия Масларова. В крайна сметка парламентът одобри увеличението на пенсиите от 1 април догодина да бъде средно с 9,3 на сто. Други депутати от левицата отбелязаха, че "когато замирише на избори", тогава от кабинета "Борисов" се сещат да вдигнат пенсиите.

Междувременно и сегашният социален министър Тотю Младенов не закъсня с отговора си на нападите. Основният аспект в "защитата" на Младенов беше, че именно бившите управляващи били виновни за огромния дефицит в пенсионната система.

✓ 4000 лева е загубата от всеки млад безработен

<http://www.trud.bg/Article.asp?ArticleId=1608353>

Над 4000 лв. годишно губи икономиката от всеки млад българин, който нито работи, нито учи. Това показва изследване на Европейската фондацията за подобряване условията на живот и труд. Според проучването в подобна ситуация у нас са близо половин милион младежи, или почти всеки четвърти на възраст между 15 и 29 години. Икономическите загуби от изолирането им се измерват с разходите за обезщетения за безработица, които те получават, и чрез пропуснатите ползи от това, че не произвеждат и не потребяват стоки като останалите заети. Последното намалява оборотите на фирмите, което се отразява негативно на развитието на икономиката и намалява приходите в държавния бюджет.

Броят им расте

Заради кризата броят на неактивните младежи расте, което причинява все по-големи щети за икономиката. В периода 2008-2011 г. загубите за страната ни са се увеличили от 836 млн. евро до над 1,272 млрд. евро. Същата тенденция се наблюдава в почти всички страни от Европейския съюз с изключение на Германия и Люксембург, където загубите намаляват. Като стойност щетите, които изолираността на младите причинява на българската икономика са сред най-ниските в ЕС. Загубите обаче са равни на 3,31% от БВП. По този негативен показател България е на първо място в Общността, като изпреварва дори Гърция и Испания, където половината от младежите са безработни. По-голямата част от щетите са заради нереализирана продукция, а не за сметка на бюджета, тъй като помощите за безработни у нас са ниски.

През 2011 г. икономиките на страните от ЕС са загубили общо 153 млрд. евро, или 1,2% от БВП заради младите, които не работят и не учат. В началото на кризата през 2008 г. щетите са били с 33 млрд. евро по-малко. Според изследването около 14 млн. души между 15 и 29 г. в ЕС са неактивни. През последните 4 години загубеното поколение се е увеличило с 1,8 млн. души. Проучването показва значителни различия в отделните страни. В Холандия например неактивните са едва 5,5% от младите, докато у нас делът им стига 24,6% - най-много от всички страни в ЕС.

28% ръст на разходите

От началото на икономическата криза през 2008 г. разходите за неактивните млади хора в ЕС са се увеличили с 28%. Най-голяма е сметката, която плаща италианската икономика - 32,6 млрд. евро годишно. На Франция изгубеното поколение струва 22 млрд. евро, а на Великобритания - 18 млрд. евро. Авторите на доклада предупреждават, че изчисленията им за общата цена, която Европа плаща за неактивните млади, са силно консервативни. Те не включват разходите в сферата на образованието и полицията, които неимоверно се увеличават при по-висока безработица.

Мишел Гутсузян

Профил на изгубеното поколение

Какъв е профилът на изгубеното младо поколение?

Повечето са жени, често с високо образование, които никога не са работили, за това и не влизат в статистиката за безработицата. Не учат. Стоят без препитание повече от година, но не си търсят работа, въпреки че повечето заявяват, че веднага могат да започнат такава. Те са неактивните млади хора в България. Според статистиката българите между 15 и 29 години у нас, които нито работят, нито учат, са близо половин милион и продължават да се увеличават.

Това показва анализ на Европейската фондация за подобряване условията на живот и труд (Eurofound) към Европейската комисия.

Рисковете - според степента на образование

Вероятността нискообразованите младежи, живеещи в малки градове, да попаднат в групата на неактивните, е по-голяма, отколкото за образованите жители на големите населени места.

Рискови са и младежите, които имат ниски доходи, както и тези, чиито родители са били безработни за даден период от време. По-голяма е вероятността неактивни да са децата на разведени родители или на такива, които имат ниско образование.

Без надежди за 70 на сто

Един от основните проблеми на българските неактивни младежи, е че около 70% от тях никога не са работили. За сравнение средният дял на младежите без професионален опит в целия Европейски съюз е около 50 на сто. Липсата на трудова биография прави по-трудно намирането на работа.

Още по-тревожното е, че голяма част от безработните младежи, не само у нас, но и в ЕС, на практика не търсят работа. Те вече спадат към групата на обезкуражените, които не вярват, че за тях има свободни позиции.

У нас делът им е най-голям в сравнение с всички държави от ЕС - почти 80%. За сравнение средно за Евросъюза делът им е 39 на сто.

Две трети от неактивните младежи в ЕС заявяват, че могат да започнат работа в следващите две седмици, но не правят нищо, за да бъдат наети. В България в тази група влизат 96% от незаетите млади. В Германия делът им е повече от три пъти по-нисък.

Мерките за справяне

Според изследването един от начините за преодоляване на проблема е ограничаването на ранното отпадане от училище. Повечето младежи, отказали се от уроците, автоматично попадат в групата на неактивните. Тяхното ниско образование прави по-трудно наемането им на работа.

Наличието на минимална работна заплата също може да е инструмент срещу младежката безработица. Той обаче има и позитиви, и негативи. От една страна, значителното минимално заплащане гарантира, че младите работници, които често нямат опит, няма да получават прекалено малко пари. От друга страна, минималната заплата може да е по-висока

от производителността на труда на младежите. Така бизнесът ще се въздържа да ги наема. Освен това задължението за минимално плащане може да изяде от инвестициите на фирмите за обучение на служителите.

Силните синдикати могат да изиграят положителна роля за интегрирането на неактивните хора, сочи проучването.

Техният инструмент е колективното договаряне на трудовите условия.

Повече програми за заетост

По-големите разходи за програми за заетост намаляват риска от попадане на все повече хора в групата на неактивните. Изчисленията показват, че удвояването на средствата, които страните от ЕС харчат за намаляване на безработицата, ще свие дела на проблемната група млади с 1,4 процентни пункта.

[Вестник Монитор](#)

✓ Бюджет 2013 е насочен към доходите

<http://www.monitor.bg/article?id=360130>

Бюджетът за 2013 г. е балансиран, реалистичен и фокусиран към доходите. Това каза Менда Стоянова, председател на бюджетната комисия в парламента, пред БНР. Тя обясни още, че приходната част на бюджета за догодина е напрегната и амбициозна, но е планирана прецизно и е изпълнима.

„В бюджета за 2013 г. има планирани повече разходи, които се базират на повече приходи“, обясни още Стоянова. Тя припомни, че основната част от увеличението е насочено към повишаване на доходите на пенсионерите, на социалните помощи и плащания, при които има около 130 млн. лв. ръст. За образование ще отидат 150 млн. лв. допълнително. Значително увеличение на средствата е предвидено и за култура.

✓ Само 3 дни за свързване на кафе машините с НАП

<http://www.monitor.bg/article?id=360131>

Три дни остават до крайния срок, в който собствениците на различни апарати на самообслужване трябва да свържат автоматите със системите на Националната агенция за приходите. Изискването се отнася за кафе машините, за автоматите за плюшени играчки и топчета, както и за тези, през които се плащат комунални сметки. Според разпоредбите връзка с данъчните трябва да бъде осигурена до 1 ноември.

Разчетите показват, че у нас има близо 30 000 автомата на самообслужване. В началото на месеца от НАП обясниха, че засега само малка част от тях са изпълнили изискването. След 1 ноември данъчните започват проверки на машините на самообслужване. Търговците, които не са осигурили връзка с НАП, може да бъдат глобени с до 10 000 лв.